

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.509 van 24 januari 2012
in de zaak A. 196.818/IX-6847**

In zake : Nancy DE MOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Lahousse
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Leopoldstraat 64
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Binnenlandse Zaken

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 juni 2010, strekt tot de
nietigverklaring van:

- de beslissing van de voorzitter van het directiecomité van de Federale
Overheidsdienst Binnenlandse Zaken van 17 mei 2010, waarbij Nancy De Mol
met ingang van 1 mei 2010 het ontslag van ambtswege wordt opgelegd en
dewelke haar betekend werd bij aangetekend schrijven van 26 mei 2010;
- de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken van 30 april 2010,
waarbij wordt gesteld dat de sanctie van ontslag van ambtswege zal genomen
worden ten aanzien van Nancy De Mol en dewelke haar betekend werd bij
aangetekend schrijven van 5 mei 2010.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 208.195 van 19 oktober 2010 is de vordering tot
schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen verworpen.

De verzoekster heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 januari 2012.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die verschijnt voor de verzoekster, en attaché Elise Wittevrongel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster was sedert 6 maart 1989 tewerkgesteld bij de FOD Binnenlandse Zaken als contractueel operationeel agent bij de civiele bescherming te Walem. Sinds 1 december 2002 werkte zij als statutair operationeel agent bij de permanentiedienst van het Crisiscentrum, en dit in de hoedanigheid van niveau D in de weddenschaal DT2.

3.2. Met een nota van 16 oktober 2009, uitgaande van één van de permanentiechefs van de verzoekster en gericht aan de directeur-generaal van de algemene directie Crisiscentrum, worden een aantal onregelmatigheden gemeld die de verzoekster heeft begaan tijdens de nachtpermanentie op 20 juli 2009 en op 7 oktober 2009.

Op 16 oktober 2009 wordt over deze nachtpermanenties van 20 juli 2009 en van 7 oktober 2009 een gesprek gevoerd tussen een collega die op het ogenblik van voornoemde feiten met de verzoekster permanentie had, de directeur van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR) en de permanentiechef.

3.3. Bij een aangetekende brief van 20 oktober 2009 wordt de verzoekster door haar hiërarchische meerdere, directeur-generaal van de algemene directie Crisiscentrum uitgenodigd voor een verhoor in het kader van een tuchtprocedure dat zal plaatsvinden op 30 oktober 2009.

In deze brief wordt aan de verzoekster meegedeeld dat haar de volgende feiten ten laste worden gelegd:

“a) op 20 juli 2009:

tussen 04u10 en 05u07 is de permanentie onbereikbaar gebleven voor permanentiechef Octaaf Pauwels die in die tussentijd herhaaldelijk telefoneerde naar het Crisiscentrum terwijl u de nachtpermanentie waarnam aan de permanentietafel;

toen dan eindelijk permanentiechef Octaaf Pauwels om 05u07 met u contact kreeg, heeft u gemeld dat darmklachten de oorzaak waren dat u de telefoon niet eerder opnam maar in een navolgend gesprek om 05u29 belde u naar de GSM van Octaaf Pauwels om hem mee te delen dat de reden van het niet opnemen van de telefoons was dat de telefooncentrale was uitgevallen maar dat u die panne uiteindelijk zelf had kunnen herstellen;

uit een mededeling van Philips NV blijkt evenwel dat de telefooncentrale die nacht niet is uitgevallen noch heropgestart en dus heeft u tegen de permanentiechef desbetreffend gelogen;

u heeft evenmin uw collega met nachtdienst die op de benedenverdieping vertoefde, ingelicht over de problemen noch om zijn medewerking verzocht op het moment dat u darmklachten had of de telefooncentrale volgens uw verklaringen in panne was;

u is dus in gebreke gebleven om de nachtpermanentie waar te nemen op een manier dat deze in samenwerking met uw collega en uw hiërarchische chefs zonder enige onderbreking kon vervuld blijven ten behoeve van de dienst en in overeenstemming met de opdrachten van de dienst om 24 uur per dag een actieve waakzaamheid te vervullen ten dienste van de federale regering;

u bleef tevens in gebreke om bij het beëindigen van uw dienst op 20 juli om 8 u. 's morgens, een rapport op te stellen wat nochtans één der basisverplichtingen is van de operationele permanentieagent;

b) op 7 oktober 2009:

u heeft die nacht om 00u50 een telefoonoproep ontvangen van coördinatieofficier Ronny Leuntjens van de lokale politie Gent waarin deze de permanentie in kennis heeft willen stellen van dreigingen, geuit op 6 oktober in de namiddag, tegenover de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in Gent;

de heer Leuntjens heeft u in dat telefoongesprek duidelijk medegedeeld om welke rechter het ging en hij heeft u ook medegedeeld dat hij daarvan een administratief rapport (RAR) ging doorsturen via fax zodra hij daartoe de gelegenheid zou hebben;

uit de manier waarop dit telefoongesprek is verlopen is duidelijk gebleken dat u niet in staat was om de gegevens die de heer Leuntjens mededeelde ordelijk en correct op te nemen wat nochtans van groot belang was om de permanentiechef met nachtdienst en eventueel de hogere hiërarchie daarover in te lichten opdat zo nodig de vereiste maatregelen jegens de bedreigde rechter zouden kunnen worden genomen;

u heeft in dat telefoongesprek met de heer Leuntjens ook bijna drie minuten nodig gehad om hem het telefaxnummer van de permanentie mede te delen dat hem moest toelaten zijn administratief rapport door te faxen; u kon zich dat telefaxnummer maar niet herinneren terwijl dit een nummer is dat elke permanentieagent meteen moet kunnen mededelen en dat ook binnen handbereik van eenieder aan de permanentietafel ligt; als u dan eindelijk een nummer mededeelde, was u er nog niet eens zeker van;

u belde nadien om 01u12 diezelfde nacht nog blijkbaar zelf naar de lokale politiezone Gent of het CIC Gent om te vernemen waar de door de lokale politiezone beloofde fax bleef en uit dat telefoongesprek blijkt dat u zich niet eens meer de juiste naam kon herinneren van de heer Leuntjens noch van de bedreigde rechter en dus aan de persoon aan de andere kant van de lijn onmogelijk kon uitleggen waarom u belde, in die mate zelfs dat men aan de andere kant van de lijn de indruk kreeg dat u zelf een klacht wou indienen;

u belde nochtans zelf de lokale politiezone Gent of het CIC Gent op omdat u uitdrukkelijk aangaf dat u deze gegevens moest doorgeven aan de permanentiechef met nachtdienst om hem toe te laten eventueel de nodige maatregelen te nemen;

nochtans heeft u in de loop van de nacht op geen enkel moment deze permanentiechef ingelicht over de u gemelde feiten zodat de dienst niet de maatregelen kon nemen die zich eventueel opdroegen;

u heeft in het rapport van de nachtdienst dat 's morgens om 08u00 werd opgemaakt, ook op geen enkele manier melding gemaakt van de problemen aan de telefoon maar blijkbaar een rapport opgemaakt aan de hand van de fax die de lokale politiezone Gent om 01u34 effectief doorstuurde;

u heeft ook op geen enkel moment uw collega die op de benedenverdieping vertoefde, om zijn bijstand verzocht;

u is dus niet in staat gebleken om te voldoen aan één van de basisvereisten van de operationele agenten, zijnde in staat te zijn om op elk moment een telefoongesprek te voeren en de essentiële gegevens daarvan te noteren in het belang van de dienst en om op die manier in te staan, zoals trouwens ook in het feit hierboven vermeld, voor één der hoofdtaken van de permanentie, namelijk zonder enige onderbreking ten behoeve van de dienst en in overeenstemming met de opdrachten van de dienst 24 uur per dag een actieve waakzaamheid te vervullen ten dienste van de federale regering;

u is ook in gebreke gebleven om uw permanentiechef met nachtdienst in te lichten terwijl zich jegens de bedreigde rechter nochtans maatregelen hadden kunnen opdringen zodat door uw houding deze eventueel gevaar had kunnen lopen”.

De verzoekster wordt er met deze brief tevens van in kennis gesteld dat deze feiten strijdig zijn met de artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel. Zij kan zich tijdens het verhoor laten bijstaan door een persoon van haar keuze. Voorts wordt haar nog gemeld dat zij haar dossier kan raadplegen.

3.4. Op vraag van de verzoekster wordt de datum van het verhoor verplaatst naar 12 november 2009, wat aan de verzoekster wordt medegedeeld met een aangetekend schrijven van 26 oktober 2009.

Omdat op 12 november 2009 aan de permanentie wordt gemeld dat de verzoekster ziek is, wordt het verhoor nogmaals uitgesteld. Met een aangetekend schrijven van dezelfde datum wordt de verzoekster opnieuw uitgenodigd voor het verhoor dat zal plaatsvinden op 18 november 2009.

3.5. Op 18 november 2009 wordt de verzoekster verhoord door haar hiërarchische meerdere (de directeur-generaal van de algemene directie Crisiscentrum) in aanwezigheid van een syndicaal afgevaardigde en van twee attachés van de algemene directie Crisiscentrum, waaronder één van de permanentiechefs die als verslaggever optreedt.

Tijdens dit verhoor worden de aan de verzoekster ten laste gelegde feiten van 20 juli 2009 en van 7 oktober 2009 overlopen en wordt de verzoekster hieromtrent ondervraagd. Tijdens dit verhoor verklaart de verzoekster problemen te hebben gekend omwille van de combinatie van medicatie die zij nam en omwille van persoonlijke problemen. Zij overhandigt een kopie van de verpakking van de medicatie die zij beweert te hebben genomen ten tijde van de haar ten laste gelegde feiten.

Met een aangetekende brief van 26 november 2009 wordt het proces-verbaal van dit verhoor aan de verzoekster overgemaakt.

Op 4 december 2009 stuurt de verzoekster dit proces-verbaal ondertekend terug met de vermelding een aantal opmerkingen te hebben, die zij te gepasten tijde naar voren zal brengen.

3.6. Met een aangetekend schrijven van 11 december 2009 deelt haar hiërarchische meerdere aan de verzoekster mee het ondertekende proces-verbaal te hebben ontvangen en wordt haar het voorlopig voorstel van tuchtstraf, uitgaande van haar hiërarchische meerdere, ter kennis gebracht. Meer bepaald wordt het ontslag van ambtswege voorgesteld, dat als volgt wordt verantwoord:

“Op basis van het dossier dat lastens u werd samengesteld, besluit ik dat uw gedrag op 20 juli 2009 en 7 oktober 2009 de continuïteit en de geloofwaardigheid van de dienst in het gevaar heeft gebracht, dat u zich gedroeg in strijd met de waardigheid van uw ambt en dat u door uw gedrag van 7 oktober het leven van een bedreigde persoon mogelijk in gevaar bracht.”

Met een nota van 11 december 2009 bezorgt de hiërarchische meerdere van de verzoekster zijn voorlopig voorstel van tuchtstraf aan de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken.

3.7. Met een aangetekende brief van 22 december 2009 wordt de verzoekster uitgenodigd om te verschijnen voor het directiecomité op 26 januari 2010, waarna de zaak zal worden besproken met het oog op een definitief voorstel. De verzoekster wordt erop gewezen dat zij zich kan laten bijstaan door een persoon van haar keuze, dat zij haar dossier kan raadplegen en dat bij niet-verschijning zonder geldige reden het directiecomité uitspraak zal doen op basis van de stukken van het dossier.

Met een nota van 6 januari 2010 brengt de voorzitter van het directiecomité de hiërarchische overste van de verzoekster op de hoogte van de datum van de vergadering van het directiecomité en verzoekt hem een ambtenaar te gelasten om het voorlopig tuchtvoorstel te komen verdedigen.

3.8. Tijdens de vergadering van het directiecomité van 26 januari 2010 wordt eerst de permanentiechef gehoord, die de ten laste gelegde feiten samenvat. Vervolgens wordt het woord gegeven aan de verzoekster of diens verdediger. De verzoekster wenst niets toe te voegen. De verdediger van de verzoekster schetst nog de context waarin de feiten zich hebben voorgedaan, maar geeft toe dat dit geen excuus vormt voor haar fouten.

Nadat de verzoekster, haar verdediger en haar hiërarchische meerderen (namelijk de directeur-generaal van de algemene directie

Crisiscentrum en de permanentiechef) de vergadering hebben verlaten, delibereren de leden van het directiecomité over de zaak.

Er wordt vervolgens in geheime stemming geoordeeld over het definitief voorstel van tuchtsanctie. Met zes stemmen voor en één onthouding formuleert het directiecomité het definitief voorstel van tuchtstraf, zijnde “het ontslag van ambtswege”.

Met een aangetekende brief van 23 februari 2010 wordt het definitief voorstel van tuchtstraf aan de verzoekster betekend. Hierin wordt de verzoekster erop gewezen dat zij overeenkomstig artikel 79, § 5, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 over de mogelijkheid beschikt om tegen dit definitief voorstel beroep aan te tekenen bij de departementale raad van beroep binnen een termijn van tien dagen die volgen op deze betekening.

3.9. Met een aangetekende brief van 3 maart 2010 stelt de verzoekster beroep in tegen het definitieve voorstel van tuchtstraf bij de departementale raad van beroep.

3.10. Met een aangetekende brief van 11 maart 2010 wordt de verzoekster uitgenodigd op de zitting van de departementale raad van beroep op 25 maart 2010. Bij brieven van 15 maart 2010 worden ook de verdediger van de verzoekster en haar hiërarchische meerdere op de hoogte gebracht van deze datum en wordt de laatstgenoemde verzocht een ambtenaar te gelasten om in deze zaak het departement te vertegenwoordigen.

3.11. Tijdens de zitting van 25 maart 2010 van de departementale raad van beroep worden de ten laste gelegde feiten voorgelezen en worden vervolgens zowel de hiërarchische meerdere van de verzoekster (de permanentiechef) als de verzoekster zelf gehoord.

Naast een toelichting bij de feiten, wijst de permanentiechef op de exacte taak van het Crisiscentrum. Dit is namelijk opgericht met als doel over een permanentie te beschikken die 24 uur op 24 alle communicatiekanalen in de gaten houdt om, indien nodig, de minister in te lichten van gevaren of dreigingen. Een permanente bereikbaarheid van de medewerkers is hierbij van primordiaal belang. De permanentiechef acht de sanctie van het ontslag van ambtswege gerechtvaardigd omdat het gedrag van de verzoekster het hele bestaan van het Crisiscentrum ondermijnt.

In haar verdediging stelt de verzoekster dat zij, wat het eerste feit betreft, haar collega heeft gewekt, maar dat deze niet is gekomen. Zij stelt dat zij op het moment van de ten laste gelegde feiten privéproblemen had en verward was door een combinatie van medicatie. Haar verdediger stelt zich de vraag waarom de permanentiechef ten gevolge van de feiten op 20 juli 2009 niet heeft gereageerd via een officiële nota om verzoeksters afwezige gedrag of reactie op situaties aan te klagen. De verzoekster argumenteert dat er geen enkel bewijs is van haar kwade wil, in zoverre zij ervan beticht wordt met de kabels te hebben geknoeid. Zij voegt eraan toe dat uit haar ontwikkelingscirkel blijkt dat zij in het verleden naar behoren functioneerde en dat zij geen enkele hulp heeft gekregen op het ogenblik dat ze met privéproblemen te maken kreeg. De verzoekster en haar verdediging vragen daarom om een tuchtstraf te bepalen in de zin van overplaatsing naar een andere dienst binnen de FOD.

Vervolgens worden de volgende bijkomende vragen gesteld door de assessoren en de plaatsvervangende voorzitter.

Op de vraag hoe het komt dat iemand die tot hiervoor goed heeft gefunctioneerd dergelijke fouten begint te maken, of er al eerdere incidenten zijn geweest en of de ten laste gelegde feiten een climax zijn van een reeks van incidenten, antwoordt de permanentiechef dat er al eerder incidenten zijn geweest, maar dat niet elk feit kan leiden tot een tuchtprocedure. Dat er met betrekking tot deze functioneringsproblemen niets was vermeld in de

ontwikkelingscirkel van de verzoekster, is volgens de permanentiechef te wijten aan het feit dat de gesprekken in het kader van de ontwikkelingscirkel ook slechts een relatief gegeven zijn. De verzoekster acht het opmerkelijk dat zij geen enkele negatieve nota heeft ontvangen en dat plots werd overgegaan tot een tuchtsanctie.

Op de vraag of het mogelijk is dat de verzoekster de kabels per ongeluk met haar voeten heeft losgetrokken omdat zij verward was, antwoordt de permanentiechef dat het technisch gezien wel mogelijk is om de kabels los te maken door een verkeerde beweging.

Op de vraag waarom het Crisiscentrum na het eerste feit niets ondernomen heeft en na het tweede incident plots een tuchtprocedure opstart, antwoordt de permanentiechef dat er na het eerste feit werd over nagedacht, maar dat het tweede feit doorslaggevend is geweest.

De plaatsvervangend voorzitter stelt te kunnen begrijpen dat het Crisiscentrum een heel belangrijke missie heeft, maar vraagt zich af of het niet beter was om na het eerste incident op een gepaste manier te reageren en vraagt of de sanctie wel proportioneel is. Men had toch iets kunnen doen vooraleer een tuchtprocedure op te starten.

3.12. De departementale raad van beroep brengt na beraadslaging het volgende advies uit:

“De Raad van Beroep is van oordeel dat de feiten inderdaad als een ernstige beroepsfout kunnen gekwalificeerd worden die een tuchtmaatregel rechtvaardigt.

Nochtans is de Raad van oordeel dat de voorgestelde tuchtmaatregel buitenproportioneel is, gezien ten eerste, de onberispelijke staat van dienst van de betrokkene tot dusverre en, ten tweede, dat het verkieslijk ware geweest dat men remediërend zou hebben opgetreden na het eerste incident.

Het voorstel van de Raad is om met 5 voor- en 3 tegenstemmen de maatregel te herleiden tot verplaatsing bij tuchtmaatregel”.

Met een nota van 16 april 2010 wordt het advies van de departementale raad van beroep bezorgd aan de minister van Binnenlandse Zaken.

3.13. Op 30 april 2010 neemt de minister van Binnenlandse Zaken de tweede bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“Gelet het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel, in het bijzonder de artikels 77 en volgende, zoals gewijzigd tot op heden;

Overwegende de elementen vermeld in de notulen van het directiecomité van 26 januari 2010;

Overwegende de feiten die mevrouw Nancy De Mol, operationeel medewerker, niveau D, werkzaam bij de Algemene Directie Crisiscentrum van de Regering worden ten laste gelegd:

- Op 20 juli 2009 bleef betrokkene tussen 04u10 en 05u07 onbereikbaar voor haar permanentiechef Octaaf Pauwels die in deze periode herhaaldelijk telefoneerde naar het Crisiscentrum. Ze is in gebreke gebleven om de nachtpermanentie waar te nemen op een manier dat deze in samenwerking met haar collega en haar hiërarchische chefs zonder enige onderbreking kon vervuld blijven en bleef eveneens in gebreke door bij het beëindigen van haar dienst op 20 juli om 8u 's morgens, geen rapport op te stellen.

- In de nacht van 7 oktober 2009 ontving mevrouw De Mol een telefonische oproep van een coördinatieofficier van de lokale politie Gent, waarin deze de permanentie in kennis heeft willen stellen van dreigingen, geuit tegenover de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent op 6 oktober in de namiddag.

Uit de manier waarop dit telefoongesprek is verlopen, is duidelijk gebleken dat mevrouw De Mol niet in staat was om de gegevens ordelijk en correct op te nemen wat nochtans van groot belang was om de permanentiechef met nachtdienst en eventueel de hogere hiërarchie daarover in te lichten opdat, indien nodig, de vereiste maatregelen jegens de bedreigde rechter zouden kunnen worden genomen.

In dit telefoongesprek heeft betrokkene ook bijna drie minuten nodig gehad om het telefaxnummer van de permanentie door te geven aan de coördinatieofficier. Mevrouw De Mol kon zich dit telefaxnummer niet herinneren terwijl dit een nummer is dat elke permanentieagent meteen moet kunnen meedelen en dat ook binnen handbereik van eenieder aan de

permanentietafel ligt. Toen betrokkene uiteindelijk het nummer meedeelde, was ze er nog niet zeker van.

Later diezelfde nacht belde zij naar de lokale politiezone Gent of het CIC te Gent om te vernemen waar de door de lokale politiezone beloofde fax bleef. Uit dit telefoongesprek blijkt dat zij niet meer de juiste naam kon herinneren van de desbetreffende coördinatieofficier, noch van de bedreigde rechter, waardoor ze aan de persoon aan de andere kant van de lijn onmogelijk kon uitleggen waarom ze belde. Zij pleegde deze telefoon omdat ze uitdrukkelijk aangaf dat ze deze gegevens moest doorgeven aan de permanentiechef met nachtdienst om hem toe te laten eventueel de nodige maatregelen te nemen. Nochtans heeft ze in de loop van de nacht op geen enkel moment deze permanentiechef ingelicht over de haar gemelde feiten, zodat de dienst niet de maatregelen kon nemen die zich eventueel opdroegen.

In het rapport van de nachtdienst dat 's morgens om 08u00 werd opgemaakt, werd op geen enkele manier melding gemaakt door betrokkene van de problemen aan de telefoon. Er werd integendeel blijkbaar een rapport opgemaakt aan de hand van de fax die de lokale politiezone Gent om 01u34 effectief doorstuurde.

Betrokkene heeft ook op geen enkel moment haar collega, die op de benedenverdieping vertoefde, om bijstand verzocht.

Zij heeft daarenboven nagelaten haar permanentiechef met nachtdienst in te lichten terwijl zich jegens de bedreigde rechter nochtans maatregelen hadden kunnen opdringen;

Overwegende het advies van de Departementale Raad van Beroep van 25 maart 2010;

Overwegende dat de feiten inderdaad als ernstige beroepsfouten kunnen gekwalificeerd worden die een tuchtmaatregel rechtvaardigen;

Overwegende dat de 24u permanentie van het Crisiscentrum en het permanent opvolgen van alle communicatiekanalen de kerntaak is van het Crisiscentrum;

Overwegende dat mevrouw Nancy De Mol in de nacht van 20 juli 2009 en 7 oktober 2009 tekort gekomen is in haar plicht om de permanentie te garanderen;

Overwegende het feit dat de functie van mevrouw De Mol een grote verantwoordelijkheid vereist en dat het vertrouwen in haar professionele ernst onherstelbaar geschonden is;

Overwegende dat zij hierdoor een groot risico heeft veroorzaakt voor wat de politieke verantwoordelijkheid betreft van de Minister van Binnenlandse Zaken;

Dat bijgevolg de sanctie van ontslag van ambtswege zal genomen worden ten aanzien van mevrouw Nancy De Mol”.

Bij een aangetekende brief van 5 mei 2010 wordt de verzoekster door de voorzitter van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken op de hoogte gebracht van deze beslissing.

3.14. Op 17 mei 2010 beslist de voorzitter van het directiecomité aan de verzoekster met ingang van 1 mei 2010 het ontslag van ambtswege op te leggen. De eerste bestreden beslissing luidt als volgt:

“Gelet op de artikelen 5, 7, 77 e.v. van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel;

Gelet op het voorlopige tuchtvoorstel, zijnde het ontslag van ambtswege, van de heer Jaak Raes, Directeur-generaal van de Algemene Directie Crisiscentrum, betekend bij aangetekend schrijven tegen bericht van ontvangst van 11 december 2009 aan mevrouw Nancy De Mol, operationeel medewerkster binnen de permanentie bij de Algemene Directie Crisiscentrum;

Gelet op het definitieve tuchtvoorstel, zijnde het ontslag van ambtswege, geformuleerd door het Directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken tijdens de zitting van 26 januari 2010, betekend aan mevrouw De Mol bij aangetekend schrijven tegen bericht van ontvangst van 23 februari 2010;

Overwegende dat mevrouw De Mol bij brief van 3 maart 2010, ontvangen op de griffie van de Departementale Raad van Beroep op 5 maart 2010, beroep heeft aangetekend tegen dit definitief tuchtvoorstel bij de Departementale Raad van Beroep;

Gelet op het advies van de Departementale Raad van Beroep van 25 maart 2010 om mevrouw De Mol de verplaatsing bij tuchtmaatregel op te leggen;

Gelet op de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken van 30 april 2010, betekend bij aangetekend schrijven tegen bericht van ontvangst van 5 mei 2010, waarbij zij zich aansluit bij het definitief tuchtvoorstel en beslist om de maatregel van ontslag van ambtswege op te leggen;

Overwegende dat mevrouw De Mol op 20 juli 2009 tussen 04.10u en 05.07u onbereikbaar bleef voor haar permanentiechef;

Dat zij hierdoor in gebreke is gebleven om de nachtpermanentie waar te nemen op een manier dat deze in samenwerking met haar collega en haar hiërarchische chefs zonder enige onderbreking kon vervuld blijven;

Overwegende dat mevrouw De Mol bij het beëindigen van haar dienst op 20 juli 2009 om 8u 's morgens geen rapport heeft opgesteld en hierdoor eveneens in gebreke is gebleven;

Overwegende dat het feit dat in de nacht van 7 oktober 2009 mevrouw De Mol een telefonische oproep ontving van een coördinatieofficier van de lokale politie Gent, waarin deze de permanentie in kennis heeft willen stellen van dreigingen geuit tegenover de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent;

Dat uit de manier waarop dit telefoongesprek is verlopen, duidelijk is gebleken dat mevrouw De Mol niet in staat was om de gegevens ordelijk en correct op te nemen wat nochtans van groot belang is om de juiste maatregelen te kunnen nemen in het kader van deze dreiging;

Dat betrokkene, hoewel onontbeerlijk, zich het faxnummer van de permanentie niet meer kon herinneren en meer dan drie minuten nodig had om dit nummer door te geven aan de coördinatieofficier;

Dat uit een later telefoongesprek, gevoerd door mevrouw De Mol naar de lokale politiezone te Gent of het CIC te Gent, bleek dat betrokkene zich niet meer de juiste naam kon herinneren van de desbetreffende coördinatieofficier, noch van de bedreigde rechter;

Overwegende dat in het rapport van de nachtdienst dat 's morgens om 08.00u wordt opgemaakt, op geen enkele manier melding werd gemaakt door betrokkene van de problemen aan de telefoon en ook de permanentiechef niet werd ingelicht, noch de aanwezige collega van betrokkene om bijstand werd verzocht;

Overwegende dat de feiten als ernstige beroepsfouten kunnen worden gekwalificeerd die een tuchtmaatregel rechtvaardigen;

Overwegende dat artikel 7, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel bepaalt dat de rijksambtenaren hun ambt op loyale, zorgvuldige en integere wijze dienen uit te oefenen;

Dat zij daarbij de van kracht zijnde wetten, reglementen en richtlijnen dienen na te leven;

Dat de erkende feiten zonder twijfel een inbreuk uitmaken op de ter zake geldende reglementen en richtlijnen en op artikel 7, § 1, van voornoemd koninklijk besluit;

Overwegende dat artikel 14 van voornoemd koninklijk besluit bepaalt dat inbreuken op artikel 7, § 1, kunnen worden bestraft met een tuchtstraf, onverminderd de toepassing van de strafwetten;

Overwegende dat de 24u permanentie van het Crisiscentrum en het permanent opvolgen van alle communicatiekanalen de kerntaak is van het Crisiscentrum;

Overwegende dat mevrouw Nancy De Mol in de nacht van 20 juli 2009 en 7 oktober 2009 tekort gekomen is in haar plicht om de permanentie te garanderen;

Overwegende het feit dat de functie van mevrouw De Mol een grote verantwoordelijkheid vereist en dat het vertrouwen in haar professionele ernst onherstelbaar geschonden is;

Overwegende dat zij hierdoor een groot risico heeft veroorzaakt voor wat de politieke verantwoordelijkheid betreft van de Minister van Binnenlandse Zaken;

Dat eerder vernoemde feiten allerminst bijdragen tot het respecteren van deze waarden en normen;

Dat, rekening houdend met alle voorgaande elementen, de voorgestelde sanctie verantwoord is”.

Met een aangetekende brief van 26 mei 2010 wordt deze beslissing aan de verzoekster ter kennis gebracht.

IV. Voorwerp van het beroep

4. Ambtshalve moet worden vastgesteld dat de eerste bestreden beslissing genomen werd door de voorzitter van het directiecomité, die evenwel niet bevoegd was om zich na een gunstig advies van de departementale raad van beroep uit te spreken over het opleggen van een tuchtstraf. Artikel 78, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel bepaalt weliswaar dat voor de ambtenaren van de niveaus B, C en D de tuchtstraf wordt uitgesproken door de tot benoemen bevoegde overheid, dit

is de voorzitter van het directiecomité of zijn gemachtigde. Artikel 94, eerste lid, van hetzelfde besluit schrijft evenwel voor dat de beslissing altijd door de minister wordt genomen als het advies van de raad van beroep gunstig is. Aangezien de departementale raad van beroep te dezen heeft geadviseerd om de verplaatsing bij tuchtmaatregel op te leggen en aangezien dit advies ten opzichte van de verzoekster gunstig is, is alleen de minister bevoegd een beslissing te nemen met betrekking tot het opleggen van de tuchtstraf.

De eerste bestreden beslissing van 17 mei 2010 van de voorzitter van het directiecomité bevat dezelfde overwegingen als het ministerieel besluit van 30 april 2010. Het betreft bijgevolg een overbodige beslissing die niets toevoegt aan de beslissing van de minister, die uitsluitend bevoegd is tot het nemen van de beslissing met betrekking tot het opleggen van een tuchtstraf. Aangezien de eerste bestreden beslissing geen rechtsgevolgen heeft ten aanzien van de verzoekster, maar wel uitgaat van een onbevoegde overheid, is het gepast ze te vernietigen omwille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

V. Onderzoek van de middelen

Standpunten van de partijen

A. Eerste middel

5. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder van de materiële motiveringsplicht, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekster stelt dat de bestreden beslissingen niet beantwoorden aan de materiële motiveringsplicht en niet afdoende zijn gemotiveerd, aangezien zonder meer gesteld wordt dat het ontslag van

ambtswege de enige en correcte beteugeling is van de begane tuchtfacten. Overeenkomstig artikel 77 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 is het ontslag van ambtswege de op één na zwaarste tuchtsanctie. Er bestaan namelijk negen graduele soorten tuchtsancties, waarbij het ontslag van ambtswege de achtste in rij is. De departementale raad van beroep heeft op een correcte en afdoende wijze gemotiveerd waarom de tuchtmaatregel van het ontslag van ambtswege buitenproportioneel is en waarom wordt geadviseerd de tuchtsanctie te herleiden tot de verplaatsing bij tuchtmaatregel (d.i. de vierde lichtste tuchtsanctie). De raad van beroep steunt hiervoor op twee belangrijke argumenten, namelijk de onberispelijke staat van dienst van de verzoekster, alsook het gegeven dat de overheid zelf heeft nagelaten om remediërend op te treden na het eerste incident van 20 juli 2009.

Hoewel het advies van de raad van beroep met betrekking tot de voorgestelde tuchtsanctie niet bindend is, rust een bijzondere motiveringsplicht op de minister indien het advies niet wordt gevolgd. In weerwil van het advies werd beslist toch de op één na zwaarste tuchtsanctie op te leggen, zonder dat wordt gerepliceerd, minstens geargumenteed, waarom er wordt afgeweken van het advies van de raad van beroep. De minister maakt er zich van af met enkele nietszeggende stijlformules. Indien de minister meent dat het ontslag van ambtswege de enige mogelijke tuchtsanctie is, moet hij concreet motiveren waarom de beweegredenen van de raad van beroep niet werden gevolgd. De tuchtbeslissing maakt zelfs geen melding van de bevindingen van de raad van beroep.

Aangezien in de bestreden beslissing niet wordt verduidelijkt waarom geen rekening werd gehouden met de elementen die de raad van beroep wel in aanmerking nam, ligt tevens een schending voor van het zorgvuldigheidsbeginsel.

6. De verwerende partij repliceert dat de materiële motiveringsplicht niet werd geschonden. De bestreden beslissing kan namelijk

perfect gedragen worden door de motieven in feite en in rechte, opgenomen in het administratief dossier.

Wat de formele motiveringsplicht betreft, vermeldt de bestreden beslissing duidelijk de begane tuchtfeiten, de redenen waarom deze feiten een inbreuk maken op de tucht en waarom zij de opgelegde straf rechtvaardigen. Uit de bestreden beslissing blijkt immers duidelijk dat de verzoekster door de ernstige beroepsfouten, begaan op 20 juli 2009 en 7 oktober 2009, tekortschoot aan haar plicht om de permanentie van het Crisiscentrum te garanderen, te meer daar de 24-urenpermanentie en het permanent opvolgen van alle communicatiekanalen de kerntaak van het Crisiscentrum is. Er wordt ook gesteld dat door deze tuchtfeiten het vertrouwen in de professionele ernst van de verzoekster onherstelbaar geschonden is en dat zij een groot risico heeft veroorzaakt voor de politieke verantwoordelijkheid van de minister. Deze motieven, die duidelijk, concreet, nauwkeurig en draagkrachtig zijn, verklaren waarom tot het ontslag van ambtswege werd besloten. Er is geen sprake van nietszeggende stijlformules.

De verwerende partij moet het advies van de departementale raad van beroep niet weerleggen om ervan te kunnen afwijken. Het volstaat dat uit de beslissing duidelijk blijkt om welke redenen er moet worden afgeweken van het advies. De departementale raad van beroep oordeelde enerzijds dat de feiten inderdaad als een ernstige beroepsfout gekwalificeerd kunnen worden die een tuchtmaatregel rechtvaardigt, maar dat de voorgestelde tuchtmaatregel buitenproportioneel is omwille van de onberispelijke staat van dienst van de betrokkene tot dusver en omdat het verkieslijk ware geweest dat men remediërend zou hebben opgetreden na het eerste incident. De verwerende partij sluit zich aan bij de vaststelling van de raad van beroep dat de verzoekster ernstige fouten heeft gemaakt. Vervolgens wordt in de bestreden beslissing overwogen dat de verzoekster door de tuchtfeiten tekortschoot om de kerntaak van het Crisiscentrum -met name de permanentie waarborgen- te garanderen. Hierdoor is het vertrouwen in haar professionele ernst onherstelbaar geschonden

en heeft zij een groot risico veroorzaakt voor de politieke verantwoordelijkheid van de minister. Door te stellen dat het vertrouwen in de professionele ernst onherstelbaar is geschonden heeft de verwerende partij aangegeven dat de onberispelijke staat van dienst niet voldoende is om deze vertrouwensbreuk te herstellen, zodat ook niet moet worden ingegaan op deze overweging in het advies van de raad van beroep. Deze onherstelbare vertrouwensbreuk kan niet anders dan resulteren in het ontslag van ambtswege. Voor wat betreft het argument van het remediërend optreden komt het aan de bevoegde overheid toe om te kiezen of er tuchtrechtelijk of remediërend zal worden opgetreden naar aanleiding van de feiten. Het betreft een discretionaire bevoegdheid van de bevoegde overheid. Het komt niet aan de departementale raad van beroep toe om ter zake een beslissing te nemen. Bovendien staat er niets aan in de weg om naar aanleiding van de bepaalde feiten zowel tuchtrechtelijk als remediërend op te treden.

Tijdens de tuchtprocedure werd gesteld dat niet elk feit kan leiden tot een tuchtprocedure, maar dat het tweede feit doorslaggevend is geweest. Daarbij werd rekening gehouden met de omstandigheden waarin de feiten werden gepleegd, de goede werking van de dienst en de weerslag van de inbreuk en de bestraffing op het gedrag van de andere collega's. Dat er niet remediërend was opgetreden naar aanleiding van het eerste feit, was voor de verwerende partij niet doorslaggevend aangezien de feiten geleid hebben tot een onherstelbare vertrouwensbreuk. Voorts blijkt uit het administratief dossier dat naar aanleiding van het eerste feit overleg plaatsvond om al dan niet passend op te treden.

Uit het voorgaande blijkt waarom werd afgeweken van het advies van de raad van beroep. Tevens blijkt daaruit dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing zorgvuldig te werk is gegaan op basis van de stukken van het administratief dossier.

7. In haar memorie van wederantwoord herneemt de verzoekster de uiteenzetting in haar verzoekschrift.

B. Tweede middel

8. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van de algemene rechtsbeginselen en van de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder van het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel en van het proportionaliteitsbeginsel.

De verzoekster stelt dat het redelijkheidsbeginsel geschonden is omdat over dezelfde feiten een duidelijk verschillend standpunt wordt ingenomen in de bestreden beslissing enerzijds en in het advies van de departementale raad van beroep anderzijds. Bij het bepalen van de strafmaat beschikt de tuchtoverheid over een discretionaire bevoegdheid, maar dit mag niet leiden tot willekeur. Een volkomen in wanverhouding tot de fout staande straf is onwettig. Ingevolge het evenredigheidsbeginsel kan een mineur feit niet gestraft worden met de zwaarste sanctie.

Bij het opleggen van het ontslag van ambtswege moet de tuchtoverheid zowel rekening houden met de persoonlijke situatie van de betrokkene als met het belang van de dienst. In dit geval heeft de tuchtoverheid onvoldoende rekening gehouden met beide elementen. De verzoekster heeft een vlekkeloze beroepsloopbaan en er heeft zich nooit enig probleem voorgedaan. Met deze verzachtende omstandigheden werd geen of onvoldoende rekening gehouden bij het bepalen van de strafmaat. Het blijft bevreemdend dat de raad van beroep wel rekening hield met de ingeroepen argumentatie, terwijl de minister deze argumenten niet eens in overweging neemt en het advies van de raad van beroep negeert. Er ligt dan ook een schending voor van het evenredigheidsbeginsel.

Het is totaal onredelijk dat de verwerende partij onmiddellijk is overgegaan tot de bestraffing met de op één na zwaarste tuchtstraf. Het gaat hier immers om een eenmalig feit, dat veroorzaakt werd door tijdelijke en persoonlijke privéproblemen waardoor de verzoekster genoodzaakt was om de gepaste medicatie te nemen met alle gevolgen van dien. Geen enkele andere overheid zou in dezelfde situatie dezelfde beslissing hebben genomen.

9. De verwerende partij repliceert dat het gegeven dat zij met betrekking tot de strafmaat over dezelfde feiten een duidelijk ander standpunt heeft ingenomen dan de departementale raad van beroep, eigen is aan een discretionaire bevoegdheid. De verzoekster moet concreet aantonen waarom de bestreden beslissing onredelijk is. De loutere verwijzing naar het feit dat een ander standpunt werd ingenomen volstaat niet.

Door de ernst van haar fouten schoot de verzoekster tekort om de permanentie te verzekeren van het Crisiscentrum, wat een kerntaak van dit centrum uitmaakt. Hierdoor is het vertrouwen in de professionele ernst van de verzoekster onherstelbaar geschonden en heeft zij een groot risico veroorzaakt voor de politieke verantwoordelijkheid van de minister. Het ontslag van ambtswege moest dan ook worden opgelegd. Het gaat om een strenge straf, maar een strenge straf is niet noodzakelijk een onevenredige straf. De argumentatie van de verzoekster dat onvoldoende rekening werd gehouden met haar persoonlijke situatie en met het belang van de dienst kan dan ook niet worden gevolgd.

Uit de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat de tuchtprocedure is opgestart naar aanleiding van de feiten die plaatsvonden op 20 juli 2009 en 7 oktober 2009. De bestreden beslissing is bijgevolg niet ingegeven door een eenmalig feit. Voorts is het aan de verzoekster om aan te tonen dat zij ten tijde van de feiten onder invloed van medicatie was en dat het nemen van die medicatie die feiten tot gevolg heeft gehad. De verzoekster laat echter gedurende de hele tuchtprocedure na om dit naar behoren te bewijzen. Dat zij deze medicatie effectief nam of moest nemen kon zij aantonen door een

verklaring van haar behandelende geneesheer, samen met een verklaring over de bijwerking van de verschillende geneesmiddelen. Zij liet echter na dit te doen. De verwerende partij moest dan ook geen rekening houden met dit argument.

Rekening houdende met het advies van de departementale raad van beroep heeft de verwerende partij in de bestreden beslissing geoordeeld dat van dit niet-bindend advies moest afgeweken worden. De verzoekster is immers tekortgekomen aan haar plicht om de permanentie van het Crisiscentrum te waarborgen, zodat het vertrouwen in haar professionele ernst onherstelbaar geschonden is en zij een groot risico heeft veroorzaakt voor de verantwoordelijkheid van de minister. Het ontslag van ambtswege kan dan ook als een gerechtvaardigde en gepaste tuchtstraf beschouwd worden voor de feiten van 20 juli 2009 en 7 oktober 2009.

10. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekster nog dat uit het bij die memorie gevoegde medisch attest van dokter Jean-Paul Van Liefferinge blijkt dat zij wel degelijk prestaties heeft geleverd onder medicatie. Uit de eveneens bijgevoegde bijsluiters van het geneesmiddel Alprazolam blijkt dat bijwerkingen kunnen optreden zoals een verminderd reactie-, concentratie- en coördinatievermogen. De verzoekster heeft dan ook niet op een adequate wijze kunnen reageren door die medicatie, zoals zij vanaf haar verhoor heeft staande gehouden.

Beoordeling van de twee middelen

11. In de uiteenzetting van beide middelen richt de verzoekster zich tegen de ernst van de tuchtsanctie. Zij betwist niet dat de feiten bewezen zijn, noch de vaststelling dat deze feiten tuchtrechtelijk werden gesanctioneerd.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de volgende feiten aan de verzoekster ten laste worden gelegd:

1) Feiten begaan tijdens de nachtpermanentie van 20 juli 2009:

- Tussen 04u10 en 05u07 blijft de verzoekster onbereikbaar voor haar permanentiechef. Zij is aldus in gebreke gebleven om de nachtpermanentie waar te nemen op een manier dat deze in samenwerking met haar collega en haar hiërarchische chefs zonder enige onderbreking kan vervuld blijven.
- Bij het beëindigen van haar dienst om 08u00 's morgens laat zij na een rapport op te stellen.

2) Feiten begaan tijdens de nachtpermanentie van 7 oktober 2009:

- De verzoekster blijkt niet in staat te zijn gegevens die haar gemeld worden naar aanleiding van een telefonische oproep van een coördinatieofficier van de lokale politie Gent in verband met dreigingen geuit tegenover de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent, ordelijk en correct op te nemen. Dit is nochtans van belang om de permanentiechef met nachtdienst en eventueel de hogere hiërarchie in te lichten met het oog op het nemen van de eventueel vereiste, juiste maatregelen.
- Zij heeft bijna drie minuten nodig alvorens zij aan de coördinatieofficier het faxnummer van de permanentie kan doorgeven. Hoewel onontbeerlijk, kan zij zich dit faxnummer namelijk niet herinneren, terwijl dat faxnummer binnen handbereik op de permanentietafel ligt. Als zij uiteindelijk het faxnummer meedeelt, is zij er nog niet zeker van.
- In een later telefoongesprek dat zij zelf voert met de lokale politiezone Gent of het CIC te Gent, blijkt dat zij zich niet meer de juiste naam van de coördinatieofficier, noch van de bedreigde rechter kan herinneren en kan zij aldus niet uitleggen waarom zij precies belt.
- In dit later telefoongesprek geeft zij aan dat zij de gegevens moet doorgeven aan de permanentiechef met nachtdienst om hem toe te laten de nodige maatregelen te nemen. Zij heeft evenwel in de loop van de nacht op geen enkel moment deze permanentiechef ingelicht over de feiten die haar door de coördinatieofficier zijn gemeld, terwijl zich eventuele maatregelen jegens de bedreigde rechter hadden kunnen opdringen.

- De verzoekster verzoekt haar aanwezige collega op geen enkel moment om bijstand.
- In het rapport van de nachtdienst dat 's morgens om 8u00 wordt opgemaakt, maakt zij geen enkele melding van de problemen aan de telefoon. Er wordt integendeel een rapport opgemaakt aan de hand van de fax die de lokale politiezone Gent om 1u34 heeft doorgestuurd.

12. In de tweede bestreden beslissing wordt vermeld waarom deze feiten tuchtrechtelijk moeten worden gesanctioneerd, namelijk omdat de feiten als ernstige beroepsfouten kunnen gekwalificeerd worden die een tuchtmaatregel rechtvaardigen.

In zoverre de verzoekster in het eerste middel aanvoert dat de motivering van de strafmaat niet volstaat, wordt de motiveringsplicht wat de rechtvaardiging voor de uiteindelijk opgelegde tuchtsanctie betreft stringenter opgevat wanneer het gaat om tuchtsancties die, zoals het ontslag van ambtswege, sterk op de persoonlijke levenssituatie van de betrokken ambtenaar ingrijpen en wanneer het advies van de departementale raad van beroep gunstig is.

In de bestreden beslissing wordt de strafmaat van het ontslag van ambtswege gemotiveerd door de volgende elementen:

- De 24-uurspermanentie van het Crisiscentrum en het permanent opvolgen van alle communicatiekanalen is de kerntaak van het Crisiscentrum;
- De verzoekster is in de nacht van 20 juli 2009 en 7 oktober 2009 tekort gekomen aan haar plicht om de permanentie te garanderen;
- De functie van de verzoekster vereist een grote verantwoordelijkheid en het vertrouwen in haar professionele ernst is onherstelbaar geschonden;
- Hierdoor heeft de verzoekster een groot risico veroorzaakt voor wat de politieke verantwoordelijkheid betreft van de minister van Binnenlandse Zaken.

In de bestreden beslissing wordt aldus zeer concreet aangegeven waarom een dergelijke strafmaat als het ontslag van ambtswege dient te worden opgelegd in het specifieke geval van de verzoekster en waarom op dit punt aldus afgeweken wordt van het advies van de departementale raad van beroep, waarin de verplaatsing bij tuchtmaatregel wordt geadviseerd. Hoewel de bestreden beslissing de overwegingen uit het advies van de raad van beroep (namelijk de onberispelijke staat van dienst van de verzoekster enerzijds en het feit dat niet remediërend werd opgetreden na het eerste incident van 20 juli 2009 anderzijds), niet letterlijk en afzonderlijk beantwoordt, blijkt uit de bestreden beslissing duidelijk dat de onherstelbare vertrouwensbreuk tussen de verwerende partij en de verzoekster, alsook het door de verzoekster veroorzaakte risico voor de politieke verantwoordelijkheid van de minister, ten gevolge van de twee vastgestelde tekortkomingen (op 20 juli 2009 en op 7 oktober 2009) in de plicht de permanentie te garanderen, zwaarder doorwegen voor de verwerende partij dan de onberispelijke staat van dienst van de verzoekster en het gegeven dat vooraf niet remediërend werd opgetreden. De motieven in de bestreden beslissing aangaande de strafmaat zijn ter zake allerminst nietszeggend en kunnen geenszins worden beschouwd als loutere stijlformules. Uit de lezing van deze motieven in de bestreden beslissing blijkt wel degelijk waarom naar het oordeel van de verwerende partij de tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege moest worden opgelegd voor de begane tuchtfeiten.

13. Uit het voorgaande volgt dat het eerste middel niet gegrond is in de mate dat de schending van de formele motiveringsplicht wordt aangevoerd.

In zoverre het eerste middel de materiële motiveringsplicht betreft, wordt het samen behandeld met het tweede middel.

14. Bij het bepalen van de aard en de zwaarte van de tuchtsanctie beschikt de tuchtoverheid over een ruime appreciatiebevoegdheid, die de redelijkheid als grens heeft. Bij het bepalen van de tuchtsanctie zal de tuchtoverheid rekening dienen te houden met de aard van de ten laste gelegde

feiten, de tuchtrechtelijk vervolgde persoon, de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn, de goede werking van de dienst en de weerslag van de inbreuk en de bestraffing op het gedrag van andere personeelsleden. De Raad van State heeft bij de toetsing van de redelijkheid van de opgelegde tuchtstraf slechts een marginale toetsingsbevoegdheid. Dit betekent dat hij zich niet in de plaats van de tuchtoverheid kan stellen, maar enkel een volkomen in wanverhouding tot de fout staande straf als onwettig kan kwalificeren, dit is een straf waarvan het in redelijkheid ondenkbaar is dat enige overheid ze voor die fout zou opleggen.

Luidens artikel 77, § 1, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 kunnen de volgende tuchtstraffen worden uitgesproken:

1. terechtwijzing;
2. blaam;
3. inhouding van wedde;
4. verplaatsing bij tuchtmaatregel;
5. tuchtschorsing;
6. lagere inschaling;
7. terugzetting;
8. ontslag van ambtswege;
9. afzetting.

De minister heeft ervoor geopteerd de achtste en op één na zwaarste tuchtsanctie op te leggen, zoals op 26 januari 2010 was voorgesteld door het directiecomité met een overgrote meerderheid van stemmen (namelijk zes stemmen voor, geen enkele stem tegen en één onthouding).

Ook al werd in de tweede bestreden beslissing aldus ten opzichte van dezelfde feiten een heel ander standpunt ingenomen wat de strafmaat betreft en een aanzienlijk zwaardere tuchtsanctie opgelegd dan de door de departementale raad van beroep geadviseerde tuchtmaatregel van verplaatsing.

Bovendien wordt deze strafmaat in de tweede bestreden beslissing op zeer concrete wijze verantwoord en wordt aan de hand van deze verantwoording op afdoende wijze aangegeven waarom het advies van de departementale raad van beroep niet kan worden gevolgd. Deze overwegingen in de bestreden beslissing zijn draagkrachtig voor de zwaardere tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege, zoals ook blijkt uit wat volgt.

15. Met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat de verzoekster tot twee maal toe -op 20 juli 2009 en op 7 oktober 2009- tekort is geschoten in haar plicht om de permanentie van het Crisiscentrum te waarborgen, terwijl die permanentie een wezenlijk aspect vormt van de operationele taak van het Crisiscentrum. De verwerende partij vermocht aan deze tekortkomingen, waardoor de verzoekster de goede werking van de dienst in het gedrang heeft gebracht, een belangrijk gewicht te geven voor het bepalen van de strafmaat.

Uit het administratief dossier blijkt tevens dat de aan de verzoekster ten laste gelegde feiten als ernstige beroepsfouten kunnen worden gekwalificeerd, die een zwaardere tuchtsanctie kunnen rechtvaardigen dan de door de raad van beroep voorgestelde sanctie. De verzoekster heeft immers tijdens de nachtpermanentie van 20 juli 2009 twee beroepsfouten begaan, met name het onbereikbaar zijn voor haar permanentiechef en het aldus in gebreke blijven om de nachtpermanentie waar te nemen, alsook het niet-opstellen van een rapport bij het beëindigen van haar dienst.

Tijdens de nachtpermanentie van 7 oktober 2009 heeft de verzoekster blijkens de gegevens van het administratief dossier de volgende zes fouten begaan:

- De verzoekster was niet in staat om bij een telefonische oproep de hierin gemelde gegevens ordelijk en correct op te nemen;
- De verzoekster had bijna drie minuten nodig om het faxnummer van de permanentie -dat een permanentieagent dient te kennen en dat trouwens binnen handbereik ligt op de permanentietafel- door te geven;

- De verzoekster kon zich de juiste naam van de coördinatieofficier en van de bedreigde rechter in een later telefoongesprek niet meer herinneren, waardoor zij niet kon uitleggen waarom zij precies belde;
- De verzoekster heeft de permanentiechef niet ingelicht over de haar telefonisch gemelde gegevens;
- De verzoekster heeft niet verzocht om bijstand van een tevens aanwezige collega;
- De verzoekster heeft de haar telefonisch gemelde gegevens niet vermeld in het rapport dat moet worden opgesteld bij het beëindigen van haar dienst.

Ook indien wordt aangenomen dat de derde fout eigenlijk voortvloeit uit en overlapt met de eerste fout, blijkt uit het voorgaande dat de verzoekster zeven verschillende beroepsfouten heeft begaan tijdens twee nachtpermanenties. Anders dan de verzoekster voorhoudt, kan in deze context niet worden aangenomen dat het gaat om een “mineur feit”.

16. Gezien de opeenstapeling van de voormelde professionele fouten bij twee relatief kort op elkaar volgende voorvallen (op 20 juli en 7 oktober 2009), vermocht de verwerende partij in redelijkheid de tuchtsanctie van ontslag van ambtswege op te leggen. Ter verantwoording van een dergelijke tuchtsanctie kon de verwerende partij dan ook overwegen dat het vertrouwen in de professionele ernst van de verzoekster onherstelbaar geschonden is en dat de verzoekster een groot risico had veroorzaakt voor de verantwoordelijkheid van de minister. Dat deze tuchtstraf wordt opgelegd ondanks de onberispelijke staat van dienst van de verzoekster en het uitblijven van een remediërend optreden van de verwerende partij naar aanleiding van het eerste voorval op 20 juli 2009, is dan ook niet kennelijk onredelijk.

17. De argumentatie van de verzoekster dat de minister bij het bepalen van de strafmaat onvoldoende rekening heeft gehouden met haar persoonlijke situatie, en meer bepaald met de privéproblemen die zij kende ten tijde van de haar ten laste gelegde feiten en met de gevolgen van de medicatie

waarmee zij blijkens de verklaring van haar geneesheer in 2009 werd behandeld doet geen afbreuk aan de voormelde conclusie.

In de eerste plaats blijkt dat over deze argumentatie niets wordt vermeld in het advies van de departementale raad van beroep, ook al werd de verzoekster over de medicatie ondervraagd tijdens de zitting van de departementale raad van beroep. Er kan dan ook niet worden aangenomen dat deze argumentatie door de raad van beroep als een element ten gunste van de verzoekster werd beschouwd, waarop de verwerende partij in de tweede bestreden beslissing moest ingaan om een zwaardere tuchtsanctie te verantwoorden.

In de tweede plaats blijkt uit de gegevens van het administratief dossier dat de verzoekster voor het eerst melding heeft gemaakt van deze medicatie en van de bijwerkingen ervan bij haar verhoor op 18 november 2009, in het kader van de tuchtprocedure. Eerst in het kader van het onderhavige annulatieberoep, samen met haar memorie van wederantwoord, legt de verzoekster een verklaring voor van haar geneesheer waarin wordt gesteld dat zij in 2009 met de betrokken medicatie werd behandeld. Die verklaring dateert van na de tweede bestreden beslissing, zodat de verwerende partij er geen rekening mee heeft kunnen houden bij haar beoordeling.

De verwerende partij vermocht bijgevolg bij haar beoordeling geen rekening te houden met de bijwerkingen van de betrokken medicatie, aangezien de verzoekster die bijwerkingen zelf kennelijk niet in die mate ondervond dat zij het nodig heeft geacht de verwerende partij daarvan op de hoogte te brengen bij het begin van haar behandeling, voorafgaand aan de twee voorvallen van 20 juli en 7 oktober 2009. Dat geen rekening werd gehouden met de elementen die de verzoekster eerst bij haar verhoor op 18 november 2009 aanbracht en die allerminst aantonen dat die bijwerkingen een verklaring zouden vormen voor de haar ten laste gelegde feiten, brengt de deugdelijkheid van de hiervoor aangehaalde motieven niet in het gedrang.

18. Uit het voorgaande blijkt tevens dat de opgelegde tuchtsanctie van het ontslag van ambtswege niet in een kennelijk onredelijke verhouding staat tot de vastgestelde feiten.

19. Het eerste middel en tweede middel zijn niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken van 17 mei 2010, waarbij Nancy De Mol met ingang van 1 mei 2010 het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 januari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche